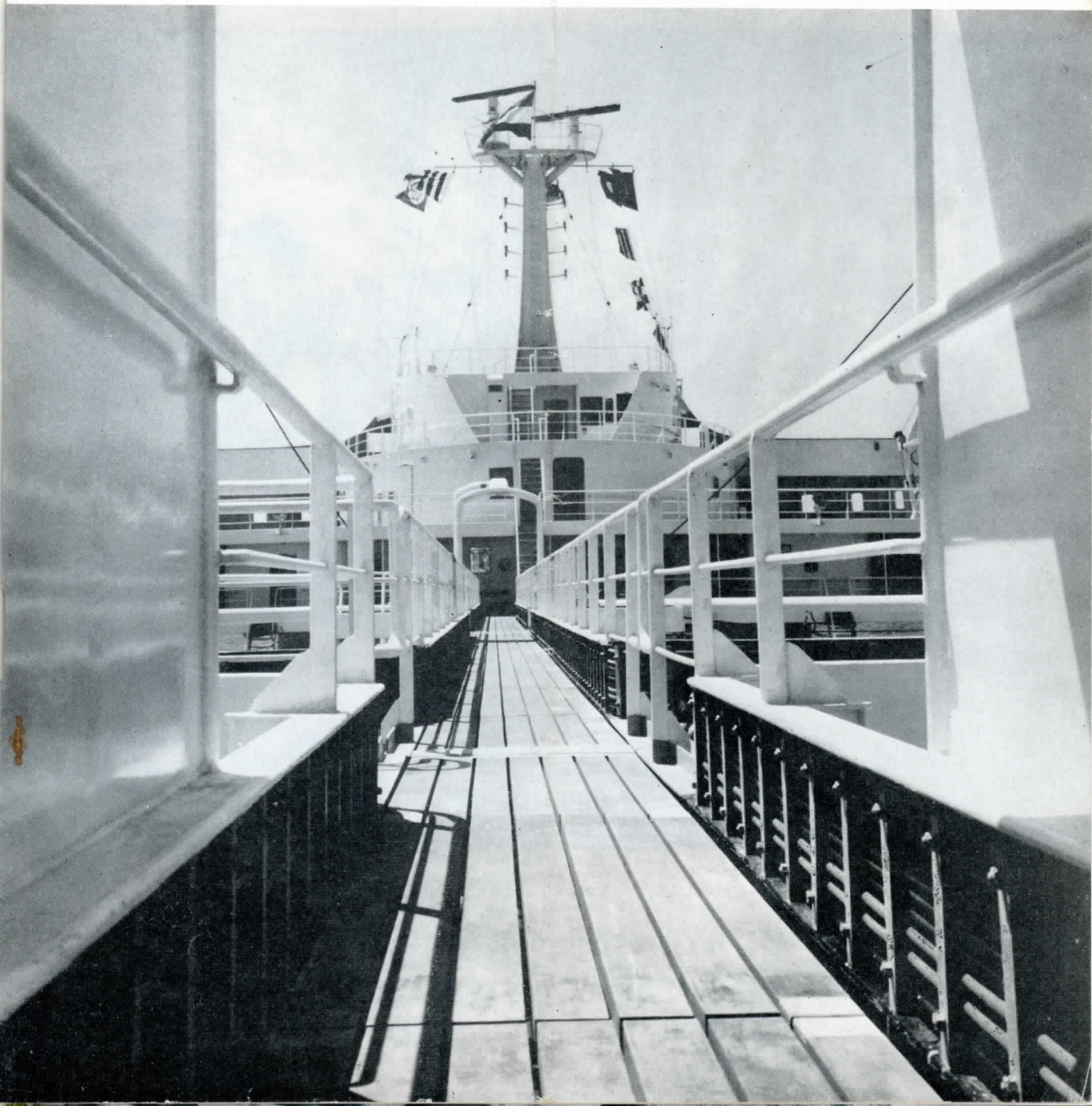

tussen schip en ka

EERSTE JAARGANG
No. 1 — SEPT. 1961

Maandblad
voor het vloot- en walpersoneel van Shell Tankers N.V.

Redactiecommissie :

I. J. A. van Dommelen
B. J. Jaquet
G. H. van Leeuwen
J. C. W. Schuller tot Peursum
(voorzitter)
K. G. Visser

Administratie :

Mej. E. R. Vomberg
Kopij in te zenden aan:
Redactie „Tussen Schip en Ka”
p/a Shell Tankers N.V., Postbus 874,
Rotterdam-C.

ten geleide

Bij het eerste verschijnen van dit zelfstandig maandblad voor de vloot- en walemployés van onze Maatschappij wil ik gaarne een enkel woord tot U richten.

In plaats van speciaal op het vlootpersoneel te zijn afgestemd, wat in eerste instantie de opzet was van „Van en Voor de Vloot”, wil „Tussen Schip en Ka” beide categorieën van ons personeel recht doen weder-
varen, al zal uiteraard de klemtoon op de vloot blijven rusten.

Zoals ik in mijn toespraak ter gelegenheid van de laatste jaarwisseling al zei, is de kantoorstaf er om onze vloot varende te houden en niet andersom. Dat wil niet zeggen dat de ene categorie boven de andere prevaleert: beide zijn naast elkaar nodig, waarbij een goed samenspel, dus een ware teamgeest, eerste vereiste is.

Dit is te meer geboden in een tijd als deze, waarin de Groep op vele fronten aan zware concurrentie het hoofd moet bieden.

Een gezamenlijk maandblad kan een waardevolle bijdrage leveren om een beter wederzijds begrip te bevorderen, met andere woorden de band „tussen schip en ka” te verstevigen.

Ik vertrouw erop dat de redactiecommissie van dit blad dit doel immer voor ogen zal staan en voor Uw — mits opbouwende — kritiek steeds een open oor zal hebben. Zodra de omstandigheden zulks veroorloven, zal worden overwogen de omvang van het blad door uitbreiding van het aantal pagina's te vergroten.

Ik spreek de hoop uit dat „Tussen Schip en Ka” tot in lengte van jaren zal kunnen getuigen van de bloei van onze Maatschappij, in het belang van de Groep en van ons allen persoonlijk.

afscheidsreceptie

Op 21 juli jl. vond in het Shell-Gebouw een afscheidsreceptie plaats voor onze in de eerste helft van dit jaar gepensioneerde vlootofficieren. Op nevenstaande foto zal men o.m. herkennen (v.l.n.r.): de hoofdwerktuigkundigen H. I. Clowting, A. G. Bosma en J. H. van Engelshoven, de 2e werktuigkundigen A. Schoonfeld en A. G. Kallansee, 3e wtk. D. J. H. de Haas, hwtk. W. Levy, 2e wtk. G. M. Braams en de kapiteins J. G. C. de Man en P. J. de Wijn.

FRONTPAGINA-FOTO

Detailfoto van het s.s. „ONDINA”
genomen door B.I.P.M.-fotograaf
G. Eversteyn

VIJF AZEN CLUB

nieuws van de vijf azen club

Onze pen was nog nat (om deze in onze balpunttijd verouderde uitdrukking te gebruiken) van het inschrijven van het 3e lid, of no. 4 kwam figuurlijk ons kantoor binnenrollen.

Het was 4e stuurman E. C. Th. M. Houtman, die wij, mede namens de heer Van den Belt, van harte geluk wensen met dit beuglijke feit.

Bij eerstvolgende aankomst in Nederland zal hem een boekenbon van f 25.— worden uitgereikt.

De tekst van het proces-verbaal dat aan boord van het m.s. „ABIDA” van dit historisch gebeuren werd opgemaakt, laten wij hieronder in extenso volgen:

PROCES VERBAAL

Op heden de 1e juli 1961 hebben wij, Dirk Jongeneel 1e stuurman van het motortankschip „Abida” en Hendrikus J. Balk 3e werktuigkundige op bovengenoemd vaartuig ons in commissie verenigd teneinde een onderzoek in te stellen naar de rechtmatigheid van de bewering van Eddy C. Th. M. Houtman, als zou hij op donderdag 29 juni terwijl het m.s. „Abida” ten anker lag op de La Plata rivier nabij de Intersection om 21.00 uur plaatselijke tijd tijdens het z.g. „ophogen” vijf azen ineens hebben geworpen,

en hebben te dien einde voor ons doen verschijnen Petrus K. Polman, 5e werktuigkundige, oud volgens eigen opgave 21 jaar, welke ons desgevraagd het volgende verklaarde:

Op de avond van de 29e juni bevond ik mij in de hut van de 4e stuurman waar ik deelnam aan het z.g. „ophogen”, een spel gespeeld met vijf pokerstenen, toen de 4e stuurman plotseling uit de beker vijf azen ineens wierp. Daar het de eerste keer was dat ik zulks meemaakte, kan ik mij wegens langdurige ontroering het juiste tijdstip van de worp niet meer herinneren.

Welke verklaring hij na voorlezing en volharding aldus ondertekende:

P. K. POLMAN

en lieten verder voor ons verschijnen: Ferdinand L. N. van der Ven, stuurmansleerling, oud volgens eigen opgave 20 jaar, welke ons desgevraagd het volgende verklaarde:

Op de avond van de 29e juni nam ik in de hut van de 4e stuurman deel aan een pokerspel. Omstreeks 21.00 uur werd ik opgeschrikt door kreten van de overige deel-

nemers. De ontsteltenis bleek te zijn teweeggebracht door het door mij waargenomen feit, dat de 4e stuurman in één worp uit vijf stenen vijf azen gooide. Desgevraagd werd mij de diepere betekenis van deze worp duidelijk gemaakt. Het is voor mij een behoefte vast te stellen dat een en ander voor mij een zeer waardevolle ervaring betekent.

Welke verklaring hij na voorlezing en volharding aldus ondertekende:

F. L. N. VAN DER VEN

De commissie tekent hierbij aan:

- a) dat de waarheid van bovenstaande beweringen haars inziens voldoende is vastgesteld;
- b) dat de conclusie sub. a in niet geringe mate versterkt wordt door het feit dat beide commissieleden bij de voor omschreven gebeurtenissen aanwezig waren;
- c) dat het voldoening schenkt dat de traditionele consequenties van deze gebeurtenis door betrokken vierde stuurman volledig werden aanvaard.

De commissie stelt derhalve voor:

Gelezen de publikatie in „Van en Voor de Vloot” van december 1960 de vierde stuurman E. C. Th. M. Houtman voor te dragen als lid van de „Vijf Azen Club”. De commissie is verder van mening, dat de geschapen mogelijkheid tot vastleggen van plechtige momenten als boven omschreven voorziet in een behoefte en spreekt mede namens de betrokkene haar waardering uit voor het in deze genomen initiatief.

De gezagvoerder:

A. VERKERK

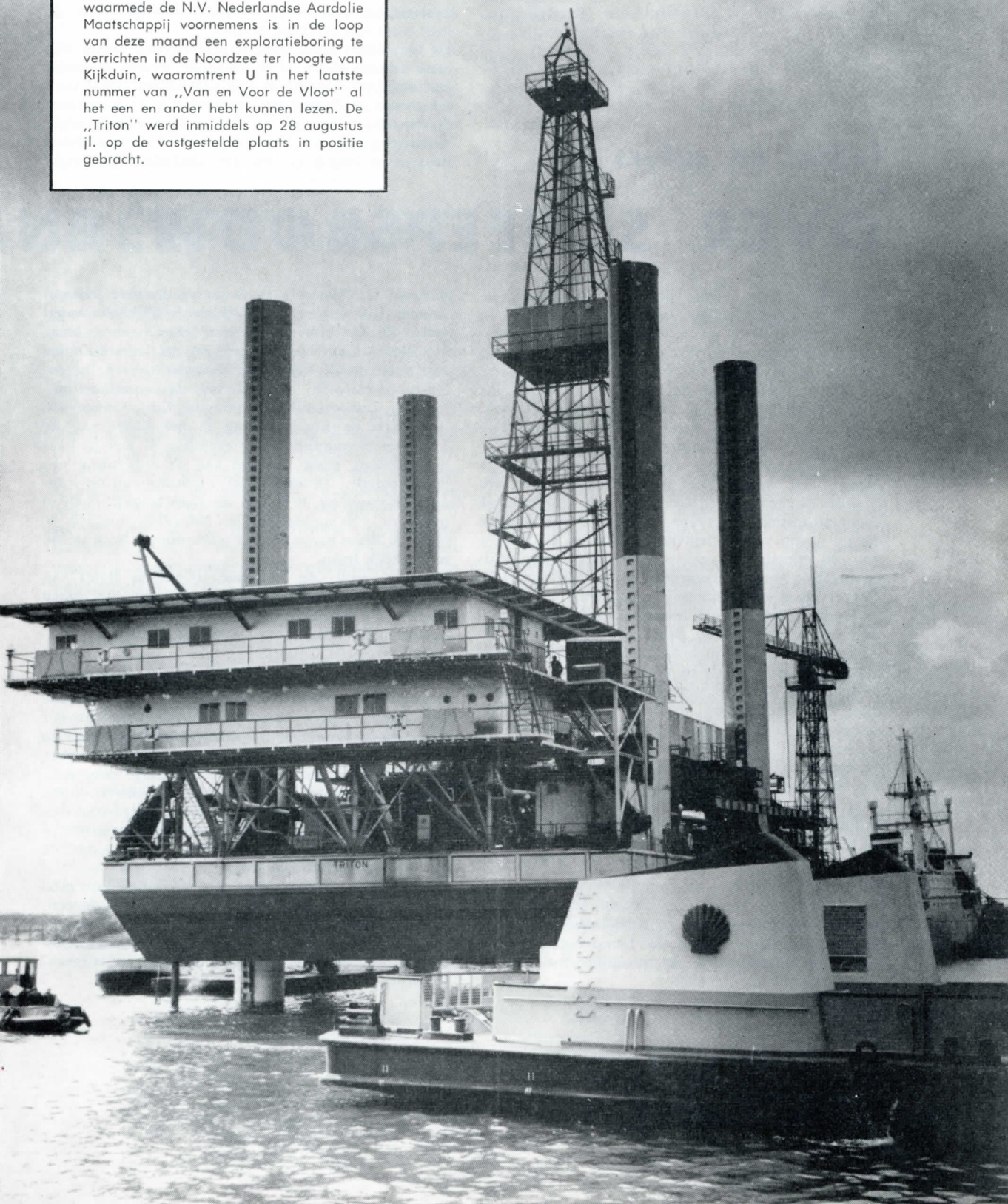
De commissie:

D. JONGENEEL
H. J. BALK

de boorponton „triton“

waarmede de N.V. Nederlandse Aardolie Maatschappij voornemens is in de loop van deze maand een exploratieboring te verrichten in de Noordzee ter hoogte van Kijkduin, waaromtrent U in het laatste nummer van „Van en Voor de Vloot“ al het een en ander hebt kunnen lezen. De „Triton“ werd inmiddels op 28 augustus jl. op de vastgestelde plaats in positie gebracht.

van onze
correspondent
in Rotterdam

—
16 augustus

feiten en cijfers

OVER SCHEEPSBOUW EN

Zoals ik in mijn vorige brief al heb geschreven, heerst er nogal ernstige ongerustheid, om niet te zeggen ontstemming in de kringen van de Nederlandse scheepsbouwers en hun buitenlandse afnemers over de gevolgen van de revaluatie van de gulden. De vorige maand was het een Noorse reder, die ernstige kritiek had op onze monetaire politiek; enkele dagen geleden heeft een Deense reder — beter: een tot Deen genaturaliseerde Nederlander — het ook nog eens, anders maar niet minder duidelijk gezegd. Dat was de heer M. Smits, zoon van een Goudse poelier, begiftigd met een uitzonderlijk koopmansinstinct en thans — hij is pas midden dertig — een van de leidende figuren in de Deense vee- en vleeshandel en eigenaar van een reeds respectabele vloot kustvaarders, zowel voor zijn eigen vervoer als in de algemene vrachtvaart.

Bij gelegenheid van de tewaterlating van het m.s. „Kirsten Smits” bij de Scheepsbouwwerf v.h. De Groot en Van Vliet in Slikkerveer, vertelde de heer Smits ons, dat evenals in Noorwegen en elders de stemming zó is, dat men in Nederland geen schepen meer wil laten bouwen, tenzij de regering wil tegemoetkomen in het revaluatie-verschil in de bouwprijs. De heer Smits heeft nog heel lang onderhandeld met de heer Van Vliet, de directeur van de werf, over een bestelling van nog drie soortgelijke schepen van 500 brt plus een optie op nog twee, maar hij heeft definitief van deze opdracht afgezien en onderhandelt nu in Zweden en in Engeland. Voor de werf betekent dit een „strop” van 1½ jaar werk ter waarde van plm. f 5 miljoen.

In Duitsland wèl

De heer Smits wees op de zo geheel andere houding in West-Duitsland, waar de bondsregering toont bereid te hebben voor de moeilijkheden van de

scheepsbouwindustrie, en op Britse werven, die in hun contracten een clause willen opnemen waarbij de werf een eventueel revaluatieverschil voor de helft voor zijn rekening neemt.

De heer Smits bleek goed te zijn ingelicht, want nog maar enkele dagen later kreeg de wereld te horen wat de Bondsregering in Bonn eventueel bereid is te doen voor de Westduitse scheepsbouw en koopvaardij. En dat is niet gering. De invloed van de afgevaardigden uit de „Küstenländer” (de stad-staten Bremen en Hamburg en de deelstaten Sleeswijk-

Holstein en Nedersaksen, waar de grootste scheepswerven zijn gevestigd) in Bonn is blijkbaar nogal groot. De gedachten schijnen te gaan in de richting van een bedrag van 400 miljoen mark in de vorm van langlopende kredieten, financiering van buitenlandse opdrachten (vooral uit de ontwikkelingslanden), slooppremies en verlaging van de rentevoet. Aangezien de Bondsregering in het kader van de Europese Economische Gemeenschap in mei jl. haar medewerking heeft verleend aan de uitbreiding van de Italiaanse „Tambroniwet” (subsidie aan de Italiaanse werven tot 30% van de nieuwbouwprijs en in totaal ca. 150 miljoen gulden tot 1966), kunnen de heren in Bonn nu hun eigen scheepsbouw bezwaarlijk in de steek laten.

Intussen heeft de Cebosine (Centrale Bond van Scheepsbouwmeesters in Nederland) bij onze eigen regering tot dusver steeds bot gevangen, maar als de buitenlandse concurrentie zó wordt gesteund . . . . .

Toch ook optimisme

Iets optimistischer zijn de geluiden, die we de laatste tijd hebben mogen vernemen over de plannen voor een nieuwe Amerikaanse scheepvaartwetgeving, in de plaats van de uit 1916 daterende Shipping Act, waarbij het beginsel van „klantenbinding” door middel van een speciale conference-tarief-politiek — het zg. „dual rate” principe — wordt erkend. Maar drie jaar geleden heeft het Amerikaanse Hooggerechtshof dit dual rate systeem onwettig en in strijd met de anti-trust wetten verklaard.

Er is nu een ontwerp voor een nieuwe scheepvaartwet, de zgn. Bonner Bill — genoemd naar de congressman Bonner, die er met zijn „kamer”-commissie drie jaar aan heeft gewerkt — die volgens alle deskundigen in de scheepvaartwereld tot de totale ineen-

storting van het conference-systeem zou leiden, met als gevolg, dat tal van staten hun rederijen zouden gaan subsidiëren en een opbloei van de gevreesde vlagdiscriminatie als nooit te voren.

De internationale redersgemeenschap en voor wat Nederland betreft de heer M. C. Kieft, een der directeurs van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij, heeft zich veel moeite gegeven de Amerikaanse senaat een juist inzicht te geven van de betekenis van het conference-systeem. Dit is niet helemaal zonder effect gebleven, al is de felste tegen-

bij uitstek een aangelegenheid die door verlader en reder onderling moet worden geregeld en zij hebben geen behoefte aan nationale of internationale bemoeiingen. Dit zou gaan ten koste van de internationale handel als geheel en ook ten koste van de economische belangen die men door dergelijke bemoeienissen zou zoeken te beschermen.

Aldus het standpunt van de Internationale Kamer van Koophandel.

Nog meer optimisme

En weer een paar dagen later zei Ir. L. P. Ruys, een der directeurs van de Koninklijke Rotterdamse Lloyd, ter gelegenheid van de tewaterlating van de „Main Lloyd” bij De Rotterdamse Droogdok Mij.: „Er zijn de laatste tijd zoveel klaaglieden aangeheven over de slechte gang van zaken in de scheepvaart in het algemeen en in de lijnvaart in het bijzonder, dat ik het prettig vind nu ook eens een wat optimistischer geluid te kunnen laten horen. Er bestaat namelijk enige hoop, dat de protesten van de Westeuropese maritieme landen tegen de Amerikaanse Bonner Bill tot gevolg zullen hebben, dat deze wet niet zal worden aangenomen, althans niet in de scherpe vorm waarin de wet nu is gesteld.”

Ik moet aannemen dat een directeur van een onzer grootste rederijen zo iets niet in het openbaar zegt, als hij daar niet een zéér gegronde reden voor heeft. Dat optimisme blijkt ook uit het bouwprogramma van een rederij als de Kon. Rotterdamse Lloyd, die nu met de „Main Lloyd” over elf snelle, moderne vrachtschepen in de „S” en de „M” klasse beschikt en nog 85.000 dwt in aanbouw of bestelling heeft.

Tot slot moet ik nog even terugkomen op de tewaterlating van de „Kirsten Smits”, waarover ik hierboven schreef. Dat had eigenlijk moeten zijn de „mislukte” tewaterlating, want bij deze gelegenheid bleek wat een riskante gebeurtenis zo'n tewaterlating — die 999 van de 1000 keer goed gaat — toch eigenlijk is. Want ondanks alle nauwkeurige berekeningen en voorzorgen, ondanks het duwtje met een hydraulische pers, dat ook dit schip kreeg, werkte de wet van de zwaartekracht deze keer anders dan anders: het schip gleed nauwelijks zichtbaar millimeter voor millimeter zowat anderhalve meter de helling af en bleef toen onwrikbaar zitten. Nee, „erg” is het natuurlijk niet, maar wel heel vervelend en kostbaar, want nu moesten goot en slede geheel worden vervangen om het schip, en dan zonder feestelijk ceremonieel, een week later aan zijn element toe te vertrouwen. De oorzaak? Geen van de heren van de werf kon of wilde zich daarover uitlaten; vroeger gebeurde zo iets wel vaker, maar in de laatste vijftien jaar was het nog nimmer voorgekomen.

SCHEEPVAART

stander, de voorzitter van de juridische senaatscommissie Seller, nog niet geheel overtuigd. Het ziet er nu naar uit dat over de hoofden van de rederijbelangen in de traditionele scheepvaartlanden de strijd in de Amerikaanse volksvertegenwoordiging zal worden uitgevochten.

IKK-uitspraak

Het is bepaald geen toeval, dat in diezelfde tijd het Uitvoerend Comité van de Internationale Kamer van Koophandel — na kennis te hebben genomen van verklaringen uit de kring van de gebruikers van zeetransport en van de reders — een uitspraak heeft gedaan over het in de lijndiensten gebruikelijke conference-systeem, waarin de IKK stelling neemt tegen alle maatregelen, die het voortbestaan van de conferences in gevaar zouden kunnen brengen. De IKK noemt in deze uitspraak weliswaar niet de Bonner Bill, maar men moet al heel slecht tussen de regels door lezen om niet te begrijpen dat deze uitspraak juist nu vooral is gericht tegen de Amerikaanse plannen.

De transport-gebruikers in de IKK — zo zeggen zij — zijn van oordeel, dat betrouwbare en regelmatige scheepvaartdiensten tegen vaste tarieven bij gelijke behandeling van de gebruikers een levensbelang zijn voor de wereldhandel. Rederijen die lijndiensten onderhouden en deel uitmaken van een conference, moeten op de steun van de transport-gebruikers — die uit vrije beweging gebruik maken van deze diensten — kunnen rekenen en het is in het belang van de gebruikers om die steun te geven in de vorm van het aanvaarden van wederzijdse verplichtingen. Grotendeels vrij van overheidsbemoeiing heeft het conference-systeem jarenlang zijn soepelheid en deugdelijkheid bewezen. De contractuele verplichtingen die voortvloeien uit het dual rate systeem, zijn

Foto's van de opname der

groetenprogramma's voor opvarenden

van het
s.s. „Koratia” (Westschip - Etat-Major) en
s.s. „Korenia” (Oostschip - Scheepsgezellen)

DONDERDAG 27 JULI JL. - HOTEL GOOILAND - HILVERSUM

Links boven :

Van links naar rechts: Guus Weitzel aan het tafeltje van Mevrouw J. E. M. Groen-Tellier en Mevrouw C. A. Groen; Mevrouw H. M. Breuls-Nijssen en de Heer P. N. Breuls; de Heer R. Veer en Mejuffrouw M. Veer, die respectievelijk groeten uitspraken voor 3e wtk. R. N. Groen, 4e stm. J. P. H. M. Breuls en 4e stm. A. Veer.

Rechts boven:

Van links naar rechts: Mevrouw M. Molendijk-Moret en Mejuffrouw A. Messelaar; Guus Weitzel aan het tafeltje van Mevrouw J. A. Borgstijn-Romijn en Mejuffrouw M. Romijn; Mevrouw J. H. Notenboom-Nugterop en de Heer M. Notenboom, die respectievelijk groeten uitspraken voor 2e pompman/bankwerker C. Molendijk, koksmat/bakker N. A. J. Borgstijn en pantryjongen H. M. Notenboom.

Links onder:

Overzichtsfoto tijdens zang van Jenny Roda, begeleid door „De Windmolens” onder leiding van Johnny Holshuysen.

DE SARKAT

Op ied're vraag
heeft deze blaag
een passend antwoord klaar.
Hij is gevat.
Weet altijd wat.
Men vreest z'n commentaar,
Hij irriteert.
Hij torpedeert
ideeën, keer op keer
Hij voelt zich flink,
een hele bink.
Ziet op de and'ren neer.
't Is een sarkast
met veel bombast.
Heel goed in het oreren.
Geen enk'le daad
bewijst z'ir praot.
Hij kan slechts debatteren.
Zo gaat hij door.
Maar op 't kantoor,
daar zegt hij,
„Ja mijnheer,”

SCHELDVIS

onder de dierenriem

J. ROOS
Gezagvoerder
1936 - 9-9 - 1961

H. VAN MANEN
Hoofdwerktuigkundige
1936 - 12-9 - 1961

P. TACONIS
Hoofdwerktuigkundige
1936 - 13-9 - 1961

P. J. H. ETMANS
Hoofdwerktuigkundige
1936 - 28-9 - 1961

ons

J. GOUDRIAAN
1e stuurman
1946 - 20-9 - 1961

J. B. BIONDINA
2e werktuigkundige
1946 - 21-9 - 1961

A. SPUYBROEK
3e werktuigkundige
1951 - 4-9 - 1961

elftal

vloot-jubilarissen

W. GROENENDIJK
3e werktuigkundige
1951 - 5-9 - 1961

K. POORT VAN INGEN
2e stuurman
1951 - 12-9 - 1961

P. G. EEKMAN
3e werktuigkundige
1951 - 12-9 - 1961

H. TH. WIGMANS
Chef Kok
1946 - 31-8 - 1961

MUTATIES

in onze kantoororganisatie

In onze kantoororganisatie zullen in de komende maanden enige mutaties plaatsvinden, waarvan wij de voornaamste hieronder vermelden.

Afdeling Personeelsbeheer

Kapt. J. C. M. Jansen, tot voor kort marine superintendent op Curaçao, zal met ingang van 1 oktober a.s. worden benoemd tot Chef Vlootpersoneel, waaronder zullen ressorteren de secties SO (Scheepsofficieren), SG (Scheepsgezellen) en RC (Recrutering en Cursussen).

De heer A. Beun werd in verband met zijn overplaatsing naar Shell Nederland Raffinaderij N.V., Pernis, op 1 september jl. opgevolgd door de heer H. van Waasdijk, die als chef van de sectie Algemene Zaken op 6 oktober a.s. zal worden opgevolgd door de heer J. G. Holtrop, laatstelijk Assistent Fleet Manager - Dutch Flag vessels te Singapoer.

Afdeling Technische Dienst

Ir. A. Oosterveld zal na zijn detachering voor 6 maanden bij Shell Tankers Ltd., Londen, die op 4 september een aanvang heeft genomen, bij Shell Tankers N.V. terugkeren en bij de pensionering van de heer A. D. Olie op 1 augustus 1962 tot algemeen procuratiehouder worden benoemd.

Afdeling Scheepsexploitatie

Kapt. G. P. Beekman zal met ingang van 1 oktober a.s. worden belast met de leiding van de subsectie ND/Nautische Administratie, als opvolger van Kapt. G. van Tongeren, die met ingang van voornoemde datum onze dienst met pensioen zal verlaten, doch nog tot eind juli 1962 als adviseur aan onze Maatschappij verbonden zal blijven.

J. G. VAN 'T OEVER
Sectie SG
1936 - 1-8 - 1961

onze

WAL-JUBILARISSEN

E. VAN DER WERF
Sectie ND
1946 - 18-7 - 1961

A. VAN DER BERG
Sectie SL
1946 - 22-7 - 1961

J. BOMHOF
Sectie SL
1946 - 1-8 - 1961

W. N. WOUTERS
Sectie CC
1946 - 13-8 - 1961

J. BLAAUWKAMER
Sectie PZ
1946 - 15-8 - 1961

E. OTTEN
Sectie KB
1946 - 15-8 - 1961

met pensioen

GEZAGVOERDER J. B. VAN HEUTSZ: (9-1-'33—31-7-'61)

Kapitein Van Heutsz trad op 9 januari 1933 als 3e stuurman in dienst. Een week later vertrok hij met de „Megara” naar Curaçao, waar hij sindsdien op de schepen van de N.V. Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij heeft dienst gedaan. Op 1 juli 1948 werd hij als gezagvoerder aangesteld.

Blijkbaar heeft Kapitein Van Heutsz zich door zijn langdurig verblijf in de West zozeer op een „zonnig” leven ingesteld, dat hij zich bij voorkeur niet aan het wispelturige vaderlandse klimaat wil blootstellen. Nu hij met ingang van 1 augustus jl. gepensioneerd is, gaat hij zich tenminste metterwoon in Italië vestigen.

GEZAGVOERDER J. H. KASTEN : (4-6-'36—31-8-'61)

Kapitein Kasten ving op 4 juni 1936 zijn dienstverband bij onze Maatschappij aan en ook hij vertrok kort daarop naar Curaçao.

Na op 1 april 1954 tot gezagvoerder te zijn aangesteld, werd hij met ingang van 27 januari 1955 naar de diepzeevloot overgeplaatst.

Kapitein Kasten heeft steeds blij gegeven een grote liefde voor zijn vak te hebben, hetgeen wel duidelijk tot uiting kwam in zijn activiteiten voor de NEVAS. De jongens en meisjes van de scholen die de onder zijn commando staande schepen hebben geadopteerd, weten hiervan mee te praten!

Kapitein Kasten verliet zijn laatste schip de „Kopionella” te Port Said in januari en is met ingang van 1 september 1961 gepensioneerd.

aanstellingen

G. W. VERBOOM

W. DE BEER

Met ingang van 1 augustus 1961 zijn de volgende 1e stuurlieden aangesteld als gezagvoerder: G. W. Verboom en W. de Béer.

nieuwe marine superintendent op curaçao

Kapt. F. van Tongeren, die sedert 21 augustus jl. op het kantoor te Rotterdam gedetacheerd is ter algemene oriëntering, zal zich binnenkort naar Curaçao begeven om aldaar, ter opvolging van Kapt. H. Bakker, de functie van Marine Superintendent te aanvaarden.

GEZAGVOERDER A. A. OEPKES: (19-6-'36—31-8-'61)

Kapitein Oepkes is na een dienstverband van meer dan 25 jaar op 1 september jl. met pensioen gegaan. Hij begon zijn loopbaan bij onze Maatschappij op 19 juni 1936 als 3e stuurman. Tijdens zijn eerste verlof in Nederland werd hij bij de mobilisatie in augustus 1939 voor de militaire dienst opgeroepen. Nadat hij in maart 1948 was gedemobiliseerd, werd hij weer op de vloot tewerkgesteld en heeft hij jarenlang in de Oost dienst gedaan.

Op 1 januari 1956 werd hij als Gezagvoerder aangesteld. Zijn laatste schip was de „Acila”, dat hij in juni jl. te Rotterdam heeft verlaten.

HOOFDWERKTUIGKUNDIGE J. ZAAIJER: (26-3-'36—31-8-'61)

Hoofdwerktuigkundige Zaaier begon zijn carrière in 1936 en trad op 22 mei van dat jaar in actieve dienst op het m.s. „Agatha”. Sindsdien heeft hij op vele schepen en voor het grootste deel van zijn diensttijd in de Oost dienst gedaan. Op 1 januari 1955 volgde zijn aanstelling als hoofdwerktuigkundige. Van de schepen waarvan de machinekamer kortere of langere tijd onder zijn beheer stond, kunnen we noemen de „Ovula”, „Ceronia”, „Clavella”, „Perna”, „Malea” en „Saroena”, namen die nu reeds geschiedenis geworden zijn. Zijn laatste schip was de „Crania”, hetwelk hij in januari te Rotterdam verliet.

2e WERKTUIGKUNDIGE P. H. A. DE JONG: (13-5-'35—31-8-'61)

De heer De Jong is ruim 26 jaren in vlootdienst geweest, welke tijd hij voor een groot deel in de Caraïbische wateren heeft doorgebracht. In april 1955 ging hij echter weer over naar de diepzeevloot, toen hij te Abadan als 2e werktuigkundige op de „Myonia” werd tewerkgesteld.

Na geruime tijd in de Oost te hebben vertoefd, deed hij het laatste jaar van januari 1960 tot februari 1961 op de „Neverita” dienst.

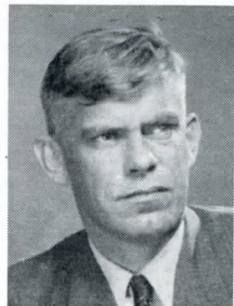
De heer De Jong werd met ingang van 1 september 1961 pensioen verleend.

HOOFDWERKTUIGKUNDIGE H. J. W. HUISKEN: (11-10-'37—31-8-'61)

Hoofdwerktuigkundige Huisken trad op 11 oktober 1937 bij onze Maatschappij in dienst, op welke datum hij als 4e werktuigkundige op de „Mamura” aanmonsterde. De oorlogsjaren bracht hij in Nederland door, waarna hij op 1 augustus 1945 met de „Coryda” weer naar zee vertrok. Sindsdien heeft hij op vele schepen van onze vloot dienst gedaan en heel wat jaren in Oosterse wateren vertoefd. Op 1 januari 1956 werd de heer Huisken als hoofdwerktuigkundige aangesteld. Hij voerde het beheer over de machinekamers van o.a. de „Kara”, „Arca”, en de drie „Ph.”-schepen. Met ingang van 1 september 1961 werd hij gepensioneerd en ging hij van een welverdiende rust genieten.

Wij wensen hen allen nog vele jaren van welverdiende rust in goede gezondheid toe.

vlootpersoneel | personalia

(gedurende de periode 16-7-'61—15-8-'61)

Gehuwd :

- 10.8.61: M. P. J. Hage, 4e stm., met Mej. A. H. Duynhouwer;
16.8.61: M. J. Baak, 5e wtk., met Mej. M. Vis;
24.8.61: H. G. M. Kok, 3e wtk., met Mej. J. Mulder.

Geboren :

- 15.7.61: Marco, zoon van J. C. Verhoef, 5e wtk., en Mevr. W. Verhoef-Offerman;
20.7.61: Johannes Abraham, zoon van A. G. A. van der Pijl, 5e wtk., en Mevr. T. van der Pijl-Bienefelt;
25.7.61: Marjolein Carol, dochter van C. Swart, 3e stm., en Mevr. E. Swart-van Beem;

- 27.7.61: Adriaan Cornelis, zoon van C. Vriend, 1e stm., en Mevr. A. S. Vriend-Vriend;
31.7.61: Renée Ilona, dochter van M. P. Bekkens, 3e wtk., en Mevr. M. C. C. Bekkens-Boelhouwers;
8.8.61: Maarten Hans, zoon van E. H. Brameijer, 1e stm., en Mevr. M. Brameijer-Hortulanus.

MUTATIES

Met verlof :

- Gezagn.: A. J. van Oudvorst, A. Westerduin, W. J. de Haan, J. Sieben;
1e stl.: P. C. D. Sandee, D. Fransen, A. Post, T. G. J. Roeten, E. H. Brameijer, P. C. Hoek;
2e stl.: L. van de Valk, P. Cammel, R. J. Wyrde-man, S. Harders, B. R. Teuben;
3e stl.: E. J. F. Douw van der Krap, M. Hus, A. C. Weide, R. A. Kattenburg Schüler, A. W. Seelt,

DE TOEPASSING VAN TANTALIUM BIJ DE CORROSIEBESTRIJDING in nieuwe chemische fabrieken

Het is bekend, dat sommige nieuwe chemische procédés, die in het laboratorium reeds met succes worden toegepast, niet op grote schaal kunnen worden uitgevoerd omdat de hiervoor geschikte materialen ontbreken. Verder zijn de onderhoudskosten in reeds bestaande fabrieken hoog omdat de meer gebruikelijke metalen en alliage ver van bestand zijn tegen corrosieve zuren en hoge temperaturen. Een van de meestbelovende metalen die men tot nu toe hiervoor heeft overwogen is tantalium, een blauwgrijs metaal dat uiterlijk op platinum en wat betreft corrosiebestendigheid op glas lijkt. Het behoort tot de groep elementen die als zeldzame metalen bekend zijn. Omdat het een zeldzaam voorkomend metaal is en slechts kan worden gewonnen met behulp van gecompliceerde procédés, is het kostbaar. Niettemin zoeken metallurgen van het Koninklijke/Shell Laboratorium te Amsterdam naar methoden om het in de chemische industrie te kunnen toepassen. Zij bestuderen werkwijzen om het in de vorm van een voering aan te brengen in grote drukvaten, daar de kosten niet onoverkomelijk hoog zouden zijn als het als een dunne binnenbekleding kon worden gebedigd.

Het gebruik van tantalium schept verschillende problemen, waarvan een van

de belangrijkste wel is het gebrek aan technische kennis en ervaring bij de verwerking tot voeringen voor grote voorwerpen. Het is een metaal dat in aanwezigheid van lucht niet kan worden gelast daar het dan bros wordt. Ook kan het door lassen slechts gebrekkelig aan andere materialen, zoals staal, worden verbonden. Om tantalium in lucht te kunnen lassen

Er wordt momenteel intensief gezocht naar nieuwe metalen die bij de bouw van chemische fabrieken kunnen worden gebruikt

hebben Shell-technici methoden ontwikkeld om deze bewerking uit te voeren in een inerte atmosfeer van argon, zoals dit ook bij het lassen van titanium geschiedt. De lasomstandigheden moeten echter nauwkeuriger worden geregeld omdat tantalium een smeltpunt van ongeveer 5425 graden F (3000 graden C) heeft, en een sterke neiging tot kromtrekken vertoont. Men gebruikt mallen en klemmen om de achterzijde van de lasnaad met argon te beschermen en kromtrekken te voorkomen. Op deze wijze kunnen eenvoudige gelaste verbindingen in de

buitenlucht worden gemaakt, mits alle delen van de naad in de nabijheid van de brander met argon worden afgeschermd. Voorwerpen met een ingewikkelde vorm kunnen echter het best worden gelast in een met argon gevulde ruimte of laskist. Deze methode is ook aan te bevelen bij het lassen van verbindingen aan buizen met een kleine doorsnede.

Aangezien tantalium niet aan staal kan worden gelast, moet er een speciale techniek worden toegepast om een tantalium voering op de binnenwand van een stalen vat aan te brengen. Er worden methoden ontwikkeld die gelijk zijn aan die welke worden gevolgd voor het aanbrengen van titanium voeringen, waarbij stroken titanium aan de binnenkant van het vat worden geklonken. Tussen elk tweetal evenwijdige steunstroken worden ongeveer 9 mm. brede groeven uitgespaard die dienen als kanalen voor het verdelen van het toegevoerde argon. Argon stroomt door deze kanalen als het aan de achterzijde van de lasnaad wordt toegevoerd via gaten die in de stalen wand van het gat zijn geboord. De platen bekledingsmateriaal worden door middel van puntlassen aan de steunstroken bevestigd en overlappend door smeltlassen aan elkaar verbonden.

- J. C. Aartsen, H. van Veen, G. W. Bouma, H. Midderham, W. Schmidt, F. W. H. Hussem;
- 4e stl.: M. P. J. Hage, J. Drog, J. Mieras, K. Buhre, J. A. M. Elias, J. J. H. M. Ruigrok, O. A. van Druten, J. H. L. van Veghel, C. A. Koppendraaier, G. Buma, W. R. Muusze;
- Hfd.wtk.: G. Bravenboer, H. J. W. Huisken, C. de Gast, W. A. Krever, P. J. van der Waals, P. Taconis;
- 2e wtk.: B. A. Grashof, J. Tekelenburg, J. A. de Lange, P. Driessen, K. Toereppel, G. J. Uitdenbogaard, C. W. Stolk;
- 3e wtk.: J. van der Stel, Joost de Jong, J. J. F. Reitsma, S. C. Koning, C. L. van der Wekken, H. de Jong, B. Bijl, R. W. H. Buitenrust Hetteema, H. W. van Diepen;
- 4e wtk.: A. J. Baerveldt, R. Ouwehand, J. Wagemaker, L. Cijssouw, C. W. Herkemy, W. F. A. van Mossevelde;
- 5e wtk.: C. C. van Essen, P. Brouwer, E. Hoogvorst, K. W. Seubring, A. J. Stap, P. Balt, F. Goudart, A. van Hoeke, C. P. J. Huisman, H. J. Kievit, J. L. Zieck, M. J. Baak, R. D. Kuil, J. Walraven, N. J. Doorn, W. F. J. J. Panneman;
- ll.wtk.: M. D. van der Veen, C. J. van der Zaag, J. C. van Weele, G. de Boer.

In Nederland gearriveerd :

- Bootslieden: H. Buurman, C. J. de Fouw, H. Hofman;
 Voorlieden: G. Stuik, G. Boonstra, B. Siermans, G. M. Quik;
- 1e pomplieden/bankwerker: Th. Stoutjesdijk, A. G. Freeth, J. D. d'Achard van Enschut;
- 2e pomplieden/bankwerker: A. J. Tinkhof, J. H. P. M. Ortan, B. S. Roos, F. I. J. v. d. Lugt;
- Bankwerkers: A. J. de Been, J. Franx, F. Neys, J. Brinkman;
- Chef-hofmeesters: H. Vrugt, S. van Kooy, A. Markestein, J. Kooi, J. A. Franken;
- Chef-koks: H. Th. Wigmans, W. F. van Valen, D. G. Tromp.

Tewerkstellingen en overplaatsingen :

- m.s. Acila:* 2e stm. P. J. P. Siebesma, hfd.wtk. G. Boer.
- m.s. Acmaea:* 2e stm. W. O. Kooi, 3e stm. B. Ritman, ll.stm. J. W. Lodewijkx, ll.stm. W. C. Padmos, 4e wtk. J. P. Bol, ll.wtk. H. T. Mellegers.
- m.s. Acteon:* 2e stm. H. G. Willemsen, 3e stm. T. van Heuveln, 4e wtk. A. Bax, wnd. 4e wtk. P. J. Ferwerda, 2e pompman/bankwerker C. P. J. Maas,
- s.s. Atys:* 2e stm. J. W. Bakker, 2e stm. H. K. Paauw, 3e wtk. H. E. Nijzink, wnd. 3e wtk. J. R. Alisma, ll.wtk. F. L. van Lier, ll.wtk. B. Oudkerk, bootsman G. J. Danker, voorman J. C. van Noppen, 1e pomp-

ONRUST

Als de termijn ten einde spoedt
 Beginnen we te vragen,
 Hoevele weken is het nu nog?
 Tenslotte : hoeveel dagen?
 Nauwkeurig tellen we de tijd
 Bij uren en bij „wachten“,
 En Home Sweet Home is geen moment
 Uit dromen en gedachten.

Als we een poosje thuis weer zijn
 Beginnen we te hopen,
 Dat onze baas ons niet te lang
 Thuis rond zal laten lopen.
 We worden kriebelig en kort,
 En tellen uren, dagen,
 Die ons nog resten vóór de baas
 Ons weer naar zee zal jagen.

(uit het notitieboekje van Teun Vet
 sleepboot-kapitein)

- man/bankwerker W. H. van Ewijck, 2e pompman/
 bankwerker H. C. v. d. Neut, bankwerker R. Böck,
 chef-hofmeester M. van Hagen, chef-kok B. van Essen.
- s.s. Kabylia:* 2e stm. D. de Boer, 5e wtk. A. R. F. van der Steen.
- s.s. Kalydon:* 1e stm. J. Rijksman, 3e stm. P. E. van der Veld, chef-kok H. Mooldijk.
- s.s. Kara:* gezagv. B. van den Born, 1e stm. J. W. Sterringa, 4e wtk. W. van Kemp, wnd. 4e wtk. J. S. R. Mulder, ll.stm. H. C. Jansen, ll.wtk. W. H. van der Burg, ll.wtk. A. Bakelaar, chef-hofmeester H. A. Groenendijk.
- s.s. Katelaysia:* 4e stm. H. P. Abrahamse, ll.wtk. J. P. J. Reichwein, ll.wtk. W. Schok.
- s.s. Kellelia:* 3e stm. J. E. Dekker, 4e wtk. S. Neeleman.
- s.s. Kermia:* 3e wtk. J. M. de Jong, wnd. 3e wtk. H. Neervoort, 4e wtk. J. B. van Haaster.
- s.s. Khasiella:* 3e stm. R. Knol, ll.stm. G. C. Peters, 4e wtk. M. de Niet, ll.wtk. L. C. Bieshevel, voorman A. J. v. d. Raad.
- s.s. Korovina:* 1e stm. F. Klaassen, hfd.wtk. S. Ham, wnd. 2e wtk. C. L. Fehrmann.
- s.s. Krebsia:* 3e stm. E. B. Veenhof.
- s.s. Kryptos:* 1e stm. W. C. M. Immink, 4e stm. J. van Vark, ll.stm. A. H. van Haafsten, hfd.wtk. F. M. Ruizenaar, 3e wtk. F. J. van der Velden, 4e wtk. H. W. R. van Deutekom, 4e wtk. J. H. Appel, 5e wtk. J. P. Sybesma, ll.wtk. J. P. Kalkman, bootsman A. Heydens, voorman C. Noordijk, 1e pomp-

- man/bankwerker J. Wigleven, 2e pompman/bankwerker J. W. S. Werkhoven, bankwerker H. J. Erkelen, chef-hofmeester R. B. Vos, chef-kok A. H. Koers.
- m.s. Mitra*: 3e stm. L. A. Groendijk, 4e wtk. A. van Vliet, 5e wtk. J. H. van Veldhuisen.
- s.s. Philidora*: gezagv. A. J. van Oudvorst, hfd.wtk. P. D. J. H. Slegtenhorst.
- s.s. Philine*: gezagv. J. H. R. Beaujon, 3e stm. R. A. M. van Hooijdonk, 3e wtk. D. Tolsma, 5e wtk. J. L. Seegers.
- s.s. Philippia*: 3e stm. C. C. Bicker, 11.stm. M. Koppenaal.
- m.s. Prospector*: 3e wtk. W. H. Schermer.
- m.s. Sunetta*: 4e stm. E. Kuyt, 11.stm. A. H. M. Melis.
- s.s. Vasum*: 2e wtk. A. J. Verkerk.
- s.s. Viana*: 2e stm. P. de Regt, 2e stm. D. M. Mos, 3e stm. C. Vlas, 4e stm. A. Th. van Es, 11.stm. M. F. D. Becc, 2e wtk. K. J. Wiessner, 5e wtk. N. F. P. van den Heuvel, 11.wtk. G. van Wijhe, 2e pompman/bankwerker A. Poot.
- s.s. Videna*: 3e stm. F. A. Visser, hfd.wtk. J. van der Hoek, 2e wtk. S. Bais, 3e wtk. F. I. Alexandre, 4e wtk. R. Groeneveld.
- s.s. Vivipara*: 4e wtk. P. F. Vermeulen.
- s.s. Zaria*: 2e stm. P. Janssen, 2e stm. P. Snel, 3e wtk. L. C. Spoon, 4e wtk. M. W. D. Meijer, 5e wtk. E. C. Paardekooper, 11.wtk. J. J. G. Bonte.
- s.s. Zafra*: gezagv. J. Niessink, 3e stm. H. Verbaas, 3e stm. R. Jousma, 11.stm. F. J. W. Koopman, hfd.wtk. G. C. H. Dijkstra Sr., 2e wtk. J. F. Schleicher, 5e wtk. J. F. L. van der Zee, 11.wtk. W. K. van Bezooijen, 11.wtk. R. J. A. Blankers.

In dienst getreden :

- 11.stl.: J. W. Lodewijkx, H. C. Jansen, M. F. D. Becc, W. C. Padmos, F. J. W. Koopman, C. C. Peters, A. H. van Haften;
- 5e wtk.: L. T. de Quartel, K. L. J. Aertssen, K. P. Kaal, C. G. Klitsie;
- 11.wtk.: H. T. Mellegers, L. C. Biesheuvel, R. J. A. Blankers, J. P. Kalkman, F. L. van Lier, A. Bakeelaar, G. van Wijhe, R. D. Bleeker, J. J. G. Bonte, J. Homminga, J. P. J. Reichwein, W. Schok, S. J. Punt, G. P. Hoogeveen, J. Smid, J. Jansen, A. J. Koelewijn, H. van Ommering Jr., F. F. M. Scheren, M. A. Visser, J. C. J. Walraven, J. L. M. van Eijndt, J. D. Slink, J. C. Vos.

De dienst verlaten :

- 1e stm. R. van der Vlucht (uitgezonden naar Shell Eastern Ltd., Singapore),
- 3e stm. P. Ouwens,
- 4e stm. K. Buhre,
- 4e wtk. C. Slingerland, A. van Hekke,

- 5e wtk. A. van Hoeke,
- 1e pompman/bankwerker W. J. A. A. Coppen,
- 2e pompman/bankwerker J. H. van Limburg,
- bankwerkers: F. Neys, A. Dercksen, J. Brinkman, T. Kros, P. J. Edelman.

Met pensioen :

- Gezagv.: J. H. Kasten, A. A. Oepkes, J. B. van Heutsz;
- hfd.wtk.: H. J. W. Huisken, J. Zaaijer;
- 2e wtk.: P. H. A. de Jong.

Behaalde diploma's :

- C.Pr.: 2e wtk. L. F. Veldhuis;
- C.Th.: 3e wtk. W. A. van Rooijen;
- B.Pr.: 3e wtk. L. C. Spoon;
- A/B.Th.: 5e wtk. P. J. Ferwerda, J. S. R. Mulder.

Aangesteld als Gezagvoerder :

- G. W. Verboom,
- W. de Beer.

Geslaagd voor Getuigschrift Radarnavigator:

- 7.7.1961: M. E. Wolper, 1e Stuurman,
- 14.7.1961: B. van den Born, Gezagvoerder.

mutaties walpersoneel

over de periode 16 juli 1961 t/m 15 augustus 1961

In dienst getreden :

- 24.7.61: Mej. E. E. van Steijn - sectie ID
- 1.8.61: Mej. B. K. Harloff - sectie CC

Overgeplaatst :

- 17.7.61: Mej. M. H. Th. Huurman van sectie SL naar sectie ID
- 1.8.61: Mej. G. Vitters van sectie BH naar sectie SL
- 7.8.61: Mej. A. M. den Besten van sectie SL naar sectie RC

De dienst verlaten :

- 30.7.61: Mej. C. de Kwaadsteniet - sectie ID
- 31.7.61: H. H. v. d. Koogh - sectie RP (uitgezonden naar Shell Eastern Ltd., Singapore)
- 1.8.61: Mej. J. W. Dupuy - sectie CC
- 1.8.61: Mej. J. M. L. M. A. Heymans - sectie SG
- 1.8.61: Mej. C. N. Leydekkers - sectie RC
- 1.8.61: R. Speijer - sectie SG
- 1.8.61: A. D. van Beek - sectie ND
- 14.8.61: Mej. M. M. Parlevliet - sectie ID

Geboren :

- 26.7.61: Peter, zoon van P. J. Jongens - sectie ID
- 13.8.61: Regina, dochter van J. E. Rakers - sectie ND